

СИЛАБУС КУРСУ КОМП'ЮТЕРНЕ АРАНЖУВАННЯ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Звукорежисура»
Рік навчання: III, IV; Семестр: 6, 7, 8
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: **українська.**

Керівник курсу:

Лазарєв Сергій Георгійович – кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація:

sergio.mega.cts.records@gmail.com

Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Клас ансамблю, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Комп'ютерні технології в музиці

Постреквізити: Музично-звукове оформлення, Режисура естради, Звукорежисерська студійна практика, Звукорежисерська концертна практика

Призначення навчальної дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення освітнього компонента повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення	ПРН 5
Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції у відповідності до поставлення творчих завдань в професійній діяльності звукорежисера	ПРН 9
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Відповідно до освітньої програми: «Звукорежисура» вивчення освітнього компонента забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. .
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності (СК)

СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 15	Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.
СК 20	Здатність вирішувати технологічні завдання в процесі роботи зі звуковим обладнанням

Однією з профілюючих освітніх компонентів для здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», які здобувають кваліфікацію «Звукорежисер», є «Комп'ютерне аранжування». Засвоєння цього навчального курсу дає змогу здобувачам освіти опанувати знання з історії, теорії та методики аранжування естрадної музики, засвоїти методи і прийоми аранжування.

Мета викладання освітнього компоненту – формування у здобувачів вищої освіти спеціальності «Музичне мистецтво» знань, умінь та навичок, які необхідні майбутнім звукорежисерам для використання засобів нових інформаційних технологій.

Завдання курсу «Комп'ютерне аранжування»:

- Засвоєння знань та розвиток навичок аранжування з використанням комп'ютерних програм;
- Вміння грамотно і професійно оцінювати твори мистецтва та орієнтуватись в їх різновидах.
- Систематичне виховання музично-слухових уявлень, осмисленого сприйняття музичних творів.
- Володіння навичками роботи з комп'ютером, вміння працювати з комп'ютерними програмами.

Практична спрямованість

Ознайомлення із сучасними вітчизняними і зарубіжними стилями зведення та обробки звуку з використанням сучасного цифрового електронного музичного інструментарію та інформаційних технологій; надання здобувачам освіти необхідної інформаційно-технічної бази для обробки аудіо інформації, створення аранжування за допомогою програм секвенсорів; максимально природного відтворення звучання акустичних, електронних та віртуальних інструментів, співочих голосів; ознайомлення зі створенням та обробкою аудіо контенту щодо орієнтування в сучасній аналоговій та цифровій музичній апаратурі.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів вищої освіти змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей.

Структура освітнього компоненту

№ тижня	назва теми	Всього годин	завдання для самостійної роботи
Модуль I, III курс, VI семестр			
Змістовий модуль 1			
1, 2	Тема 1. Мультимедійний інструментарій сучасної музичної діяльності.	6	Опрацювання наукової та методичної літератури. Запис тез в опорному конспекті. Скласти короткий огляд (есе 2-3 сторінки) щонайменше трьох мультимедійних платформ або програм, які активно використовуються в сучасній музичній практиці. Створити короткий музичний фрагмент (30–60 секунд) у будь-якому стилі, використовуючи доступні інструменти. Підготовка до експрес-опитування
3, 4, 5	Тема 2. Цифровий електромузичний інструментарій сучасного аранжування.	8	Опрацювання методичної літератури. Робота за комп'ютером. Обрати 2–3 програмні платформи (і порівняйте їх можливості для аранжування). Обрати відомий музичний твір (класичний, народний або популярний) і створити нове аранжування у сучасному стилі (електроніка, ambient, trap, cinematic тощо) з використанням цифрових інструментів. Провести міні-дослідження (есе) одного цифрового інструменту. Обрати два музичних стилі та порівняти, які цифрові інструменти найчастіше використовуються в їх аранжуванні. Підготовка до експрес-опитування
6, 7, 8	Тема 3. Електронна партитура музичного аранжування	8	Опрацювання методичної літератури. Порівняти можливості візуалізації, редагування та інтеграції з DAW у двох обраних програмах. Створити електронну партитуру короткого музичного фрагменту (музичне речення) у вибраній програмі, використати щонайменше 3 інструментальні голоси; застосувати засоби музичної виразності. Обрати приклад електронної партитури з професійного проекту; проаналізувати: які елементи аранжування відображено в партитурі? наявність в партитурі нестандартні графічні або кольорові позначки? як електронна партитура допомагає у виконанні або синхронізації з іншими медіа? Підготовка до фронтального опитування
Змістовий модуль 2			
9; 10	Тема 4. Тембровий аналіз аранжування. Фактура і	6	Підібрати приклади 5 – 7 творів, у яких тембр і фактура відіграють ключову роль у створенні музичного образу. Провести тембровий аналіз;

			аналіз фактури; образно-інтонаційний аналіз. Створити візуальну карту тембрів обраного твору. Позначити, які інструменти звучать у кожному фрагменті, як змінюється темброва палітра, де з'являються нові шари. Обрати твори у жанрі електронної музики і проаналізувати: типи тембрів, як вони організовані у фактуру, який образ формується через темброву драматургію? Підготовка до експрес-опитування.
11, 12, 13, 14	Тема 5. Робота над створенням комп'ютерного аранжування	10	Дослідити можливості DAW-платформ для аранжування (написання есе). Обрати музичний фрагмент і створити комп'ютерне аранжування тривалістю 30–60 с. У процесі використайте: 3 типи віртуальних інструментів; MIDI-редагування для побудови мелодії, басу, ритму; ефекти обробки (реверберація, еквалайзер, компресор). Створити комп'ютерне аранжування короткої мелодії у заданому викладачем стилі (джаз, рок, електроніка, реггі, класика). Створити музичне оформлення для короткого навчального відео (наприклад, уроку, презентації). Підготовка до експрес-опитування
15, 16	Тема 6. Аналіз роботи	7	Структурний аналіз, описати темброву палітру та фактуру твору, визначити музичний образ, проаналізувати використання цифрових інструментів у роботі, порівняти два аранжування одного твору, оцінити, наскільки аранжування відповідає своїй меті. Підготувати аналітичний текст з коментарями. Звіт практичних та самостійних завдань модуля. Підготовка до фронтального опитування Підготовка до модульного контролю знань
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
Модуль 2, IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 3			
1	Тема 7. Редагування нотоносців.	6	Опрацювання методичної літератури. Робота за комп'ютером. порівняти вигляд одного й того ж музичного фрагменту в різних нотних редакторах. У нотному редакторі створити приклад багатоголосся і відредагувати: розміщення голосів, вирівняти ритмічні значення, позначення штрихів і динаміки для кожного голосу. Проаналізувати оформлення професійної партитури: оформлення нотоносців, графічні рішення, що можна застосувати у власній роботі
2, 3	Тема 8. Розмір і тональність.	8	Опрацювання методичної літератури. Робота за комп'ютером. Створити в нотному редакторі приклад переходу з однієї тональності в іншу, переписати мелодію з одного розміру в інший, надати опис як змінюється

			<p>виразність. Написати короткий огляд «Взаємозв'язок розміру і тональності у формотворенні». Створити музичний фрагмент у нотному редакторі (16–32 такти) використайте: зміну розміру, модуляцію або ладову трансформацією з врахуванням драматургії; надати пояснення: який образ ви прагнули передати, як розмір і тональність працюють на виразність, які технічні засоби були використані.</p> <p>Підготовка до фронтального опитування</p>
4, 5, 6	Тема 9. Класифікація програм віртуальних студій.	9	<p>Підготувати короткий огляд (есе) еволюції програм віртуальних студій. Порівняти DAW-програми за інтерфейсом, функціоналом, зручністю для певного стилю. Дослідити можливості мобільних платформ для створення музики. Створити візуальну схему класифікації DAW-програм з прикладами (у вигляді презентації). Обрати приклад проєкту: електронний трек, саундтрек до відео, запис живого ансамблю: виберіть DAW, який підійде, обґрунтувати вибір, описати, як ви будете використовувати її функції. Підготовка до експрес-опитування</p>
Змістовий модуль 4			
7	Тема 10. Тембровий аналіз аранжування. Фактура і образно-інтонаційний аналіз твору.	6	<p>Навести приклади творів (до 10 творів), у яких тембр і фактура відіграють ключову роль у створенні художнього образу. Обрати просту мелодію і створити три варіанти її аранжування з різною фактурою: гомофонна, поліфонічна, електронна текстурна, порівняти, як змінюється сприйняття образу. Створити таблицю, де кожна емоція відповідає певним тембровим рішенням: які інструменти, регістри, обробки ви оберете, як це впливає на образ. Обрати короткий поетичний або прозовий текст і створити музичний фрагмент, який передає його образність.</p>
8, 9, 10, 11	Тема 11. Робота над створенням комп'ютерного аранжування	10	<p>Створити комп'ютерне аранжування у вибраній DAW, додати ритмічну основу, побудувати структуру, застосувати ефекти обробки. Створити альтернативне аранжування вже існуючого треку. записати висновки у опорний конспект.</p> <p>Підготовка до експрес-опитування</p>
12	Тема 12. Аналіз роботи	6	<p>Варіант аранжування: у новому стилі (наприклад, класика → електроніка, джаз → рок, народна пісня → ambient). Напишіть рефлексивний звіт (1–2 сторінки). Порівняти оригінал і нову версію, обґрунтувати, наскільки вдало передано новий стиль, визначити, чи зберігся первинний образ, чи виник новий, оцінити, які засоби були найефективнішими. Оформлення аналітичного звіту практичних та самостійних завдань модуля.</p> <p>Підготовка до фронтального опитування</p> <p>Підготовка до модульного контролю знань</p>

	Модульний контроль знань. Екзамен		
Модуль 3, IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 5			
1, 2	Тема 13. Настроювання глобальних опцій.	4	Опрацювання наукової та методичної літератури. Запис тез в опорному конспекті. Відкрити обрану DAW, Налаштувати: аудіоінтерфейс; частоту дискретизації; буфер (затримка) — оптимальне значення для запису та відтворення; MIDI-контролери; шляхи до плагінів; власні гарячі клавіші. Написати короткий звіт (до 1 сторінки), у якому: описати, які параметри змінили і чому, які налаштування виявилися найважливішими для стабільної роботи, які труднощі виникли під час налаштування, як змінилась зручність роботи після налаштування. Підготовка до фронтального опитування
3, 4	Тема 14. Графічний інструментарій.	4	Опрацювання наукової та методичної літератури. Запис тез в опорному конспекті. Проаналізувати типи графічних інтерфейсів у різних DAW, порівняти підходи до візуалізації. Створити власний проект (30-60 секунд аудіо). Написати короткий звіт (до 1 сторінки), у якому: описати, які графічні елементи були найбільш зручними, які функції використані через графічний інтерфейс, які труднощі виникли при навігації або редагуванні, як графічний інструментарій впливає на ефективність роботи, як графічне представлення звуку впливає на музичне сприйняття і прийняття рішень. Підготовка до експрес-опитування
5, 6, 7, 8	Тема 15. Синхронізація звуку та зображення.	7	Дослідити поняття синхронізації в аудіовізуальному середовищі. Записати тези доповіді в опорному конспекті. Обрати самостійно відеофрагмент (тривалість 60 секунд), імпортувати відео у DAW або відеоредактор, створити звукову доріжку, яка синхронізується з візуальними подіями, забезпечити точну синхронізацію, зберегти аудіофайл або відео з інтегрованим звуком. Створити відеофрагмент під уже готову музику. Озвучити сцену лише шумами, атмосферою та ефектами; змініть музику у сцені, щоб змінити її настрій. Написати короткий звіт (1–2 сторінки) в опорному конспекті. Підготовка до експрес-опитування
Змістовий модуль 6			
9, 10	Тема 16. Тембровий аналіз аранжування. Фактура і образно- інтонаційний аналіз твору.	4	Навести приклади вокальних творів з яскраво вираженою фактурою та тембровими рішеннями (до 10 творів). Створити вокальне аранжування одного з творів для 3–4 голосів для естрадного або джазового вокалу. Написати коментар: Який образ прагнули передати? Які інтонаційні та фактурні

			засоби використали? Підготовка до експрес-опитування
11, 12, 13, 14	Тема 17. Робота над створенням комп'ютерного аранжування	7	Ознайомитись із можливостями DAW, створити комп'ютерне аранжування вокально-інструментального твору. Стиль: на вибір (поп, джаз, академічна естрада, фолк, електроніка). Використати ефекти обробки (реверберація, компресія, еквалізація, дилей). Забезпечте стилістичну відповідність та драматургічну логіку. Підготовка до експрес-опитування
15, 16	Тема 18. Аналіз роботи	4	Визначити критерії оцінки звучання записаних творів. Написати аналітичний звіт (1–2 сторінки), у якому: сформулювати загальний висновок про художню виразність, визначити сильні сторони звучання, вказати, що можна вдосконалити (технічно або художньо), обґрунтувати свої спостереження щодо виконаної роботи. Записати висновки у опорний конспект. Підготовка до фронтального опитування Підготовка до модульного контролю знань
	Модульний контроль. Диференційований залік		
	Всього	120	

Самостійна робота

Зміст самостійної роботи освітнього компонента визначається робочою навчальною програмою та методичними рекомендаціями викладача.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації;
- опанування здобувачами освіти елементів методики наукових досліджень.

Вимоги до аналітичного звіту:

Звіт має бути логічно структурованим і містити такі розділи:

Назва роботи, ПІБ студента, курс, викладач, дата

Вступ: короткий опис мети роботи, обраного стилю, джерела музичного матеріалу

Технічна частина: DAW, VST-інструменти, аудіо- та MIDI-редагування, ефекти.

Аранжувальна концепція: стиль, структура, склад, вокальні, інструментальні рішення.

Художній аналіз: тембр, фактура, динаміка, образ, інтонаційна логіка

Складнощі та рішення: технічні або творчі виклики, способи їх подолання

Висновки: оцінка результату, перспективи вдосконалення

Додатки: скріншоти, нотні приклади, посилання на аудіо

Звіт має демонструвати розуміння процесу виконання завдань. Важливо пояснювати чому обрано певні рішення. Аналіз має включати художні аспекти: як звучання передає емоцію, стиль, драматургію. Використовувати професійну термінологію, уникати загальних фраз, стиль живий, з чіткими формулюваннями.

Обсяг: 1–2 сторінки основного тексту без додатків; шрифт: Times New Roman, розмір 14; інтервал: 1.5;

Формат: PDF або DOCX; додатки: скріншоти, нотні приклади, посилання на аудіо.

Вимоги до написання есе:

Есе — це короткий письмовий твір, у якому автор: висловлює особисту думку або інтерпретацію з певної теми, аргументує свою позицію, демонструє аналітичне, критичне або творче мислення.

Есе має чітку структуру:

Вступ – формулювання постановки проблеми, короткий вступ до позиції автора

Основна частина – аргументи, приклади, аналіз, порівняння, контраргументи

Висновок – узагальнення думок, підсумок, авторський висновок.

Змістовні вимоги: чітке розкриття теми. Наявність аргументів і прикладів. Логічна послідовність викладу.

Власна позиція автора.

Стиль: індивідуальний, виразний, але академічно грамотний.

Обсяг: 1–3 сторінки, шрифт: стандартний (Times New Roman), розмір 14, інтервал: 1.5, формат: DOCX.

Індивідуальна робота.

Завдання 1

Відкрити MIDI-аранжування у секвенсорі комп'ютера або синтезатора. Визначити інструменти, які використовуються в проєкті.

Підключити апаратні і віртуальні синтезатори до треків у віртуальному оркестрі. Керувати гучністю партій, балансом, відредагувати темп та тембри-інструменти. Прослухати результат і визначити партію для інтерактивного виконання.

Виконати в реальному часі з віртуальним оркестром твір і записати результат.

Завдання 2

Обрати ансамблеву партитуру музичного твору на 3-4 голоси (8-16 тт.)

Створити в програмі-нотаторі нову електронну партитуру з відповідними нотними станами. Встановити в програмі музичні інструменти для відтворення партій ансамблю.

Визначити тональність, відповідність ключів, нотних знаків, темпу твору. Ввести потреково нотний текст, використовуючи різні способи:

- введення нот з використанням «миші»;
- введення нот з комп'ютерної клавіатури;
- введення нот з використанням синтезатора або MIDI-клавіатури.

Відкрити бібліотеку позначок і динамічних відтінків і ввести необхідні в електронну партитуру музичного твору.

Перевірити звучання введеного тексту.

Додати аколади нотоносців, об'єднати їх в групи. Відредагувати відстані між нотоносцями (Respace Staves).

Ввести текстові вказівки (Expression Selection).

Розставити ліги, динамічні позначки (crescendo, decrescendo тощо) а також необхідні інші графічні позначки (Smart Shapes).

Роздрукувати партитуру.

Завдання 3

Відкрити запропонований проєкт музичного аранжування в програмі віртуальній музичній студії (CoolEditPro, SoundForge, CakeWalk, Cubase, Nuendo).

Визначити голосність окремих треків у вікні мікшера програми.

Зробити кілька різних варіантів одного звукового файлу, використовуючи ефекти реверберації, затримки звуку, стереопанорами і т.д.

Використати прийоми деструктивного і не деструктивного редагування аудіо файлу.

Використати можливості об'єднання варіантів звукових файлів в єдину фонограму композиції, її налаштування.

Перевести музичний файл в 2-3 різні звукові формати: *.wav, mp3, *.wma, *.ogg, *.cda, *.mpc, *.flac, *.mrr, *.mp+, *.ape, *.aac.

Завдання 4

Представити публічно результат.

Прослухати запропонований аудіо запис музичного твору.

Відібрати портфоліо відео, графічного матеріалу для мультимедійного проєкту. Визначити точки прив'язки відео і аудіо матеріалів.

Зробити корекцію темпу. Синхронізувати відео з аудіо записом.

Зробити відеомонтаж мультимедійного проєкту. Обґрунтувати отриманий результат.

Рекомендована література

Основна

1. Бордюк О. М. Науково-методичні засади впровадження курсу "Інформаційно-комунікаційні технології в мистецькій освіті" / О. М. Бордюк // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. - 2015. - Вип. 41. - С. 226-231.
2. Волошина Л. Г. Комп'ютерні графіка та звук [Текст] : лаб. практикум / Л. Г. Волошина. - Умань : Жовтий О. О., 2014. - 131 с.
3. Гіга С. Аранжування в аспекті стилетворення естрадно-вокальної композиції. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 31, том 1, 2020 с.119-124.
4. Гіга С. С. Поняття аранжування в контексті сучасного термінологічного дискурсу. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 67. Том 1. С. 103–110. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/67-1-13> URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/67_2023/part_1/13.pdf
5. Гіга С. С. Стильовий потенціал аранжування у дзеркалі кавер-версії естрадно-вокальної композиції. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 62. Том 1. С. 82–88.
6. Грищенко В. Композиція та комп'ютерне аранжування : методичні реко-ментації до практичних занять здобувачів освітнього ступеня «Бака-лавр» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» / розроб. В. І. Грищен-ко. Київ : НАКККіМ, 2020. 16 с.
7. Грищенко В. І. Композиція та комп'ютерне аранжування. Київ : НАКККіМ, 2016. 500 с.
8. Зуєв, Сергій Павлович. Музичні комп'ютерні технології [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Зуєв ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. - Суми : Мрія, 2013. - 168 с.
9. Кочержук Д. Створення музичного продукту за допомогою інноваційних технологій звукозаписних систем (на прикладі роботи вокального ансамблю "Duke Time") Культура і сучасність № 1, 2017.
10. Лазарев С. Г. КАТЕГОРИЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОЇ МУЗИКИ : АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ/Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Вип. 49 / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов ; редкол.: Г. П. Чміль, В. Г. Виткалов, П. Е. Герчанівська та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне : РДГУ, 2024. 139-145 с.
11. Лазарев С. Г. Електронна музика як форма художньої творчості //Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – 2011. – №. 1. – С. 196-199.
12. Лазарев С. Г. Принципи класифікації електронної музики: до постановки проблеми Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури №: 26, 2011 с. 226-236.
13. Лазарев С. Г. Особливості класифікації електронної музики: проблеми і перспективи дослідження. – 2011.
14. Лазарев С. Г. Кореляція розвитку технологій і еволюції електронної музики //Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології. – 2014. – С. 107.
15. С.Лазарев Електронна музика в контексті продюсерської діяльності. Міжнародна науково-практична конференція «Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: традиції, концепції, перспективи» НАКККіМ 2012, с. 94 – 95.
16. Лазарев С. Г. Особливості просування електронної музики в умовах масової культури ХХІ сторіччя. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: формування громадянського суспільства» – НАКККіМ, 2016, с. 239-240.
17. Олійник В. Ф. Основи комп'ютерного аранжування музичних творів з використанням програми Cubase SX 3 [Текст] : метод. посібник: теорія і практика / В. Ф. Олійник ; Кам'янець-Подільський держ. ун-т. - Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. - 88 с.
18. Олійник, Василь Федорович. Методика застосування комп'ютерних технологій в музиці (Теорія і практика) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Ф. Олійник. - Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2009. - 168 с.

19. Олійник В. Ф. Практичний курс нотного письма на персональному комп'ютері [Текст] : навч.-метод. посіб. / В. Ф. Олійник ; Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. - Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2007. - 115 с. : рис. - Бібліогр.: с. 112 .
20. Панасюк С., Ігнатова Л., Чепелюк В., Гонтар О. Аранжування як навчальна освітніх компонентів у професійно-орієнтованій підготовці естрадного співака: культурно-освітні інновації. Педагогічний часопис Волині. – №4(11). – 2018. С.127-132
21. Рибніков О. М. Формування готовності майбутнього вчителя музики до використання цифрового електронного музичного інструментарію у професійній діяльності [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Рибніков Олександр Михайлович ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. - К., 2013. - 20 с.
22. Сіончук О. Значимість освітніх компонентів «комп'ютерне аранжування» в сучасній освітній професійній підготовці здобувачів вищої освіти духових інструментів., Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв № 1'2021. С.180-185
23. Шевчук, Олександр Володимирович. Інформаційні технології та музична інформатика [Текст] : навч. посіб. / Шевчук О. В., Топорівська Я. В. ; Поділ. спец. навч.-реабілітац. соц.-екон. коледж, Тернопіл. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Ф-т мистецтв. - Кам'янець-Подільський ; Тернопіль : ЗУНУ, 2020. - 195 с. : іл. - Бібліогр.: с. 188-195.
24. Юферова Г. Музичні комп'ютерні технології в комунікаційних процесах у сучасній українській музиці. дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Суми – 2021.
25. Baggi, Denis. Readings in computer-generated music [Text] / D. Baggi. - Los Alamitos, California[etc.] : IEEE Computer Soc. press, 1992. - IX,221 p.
26. Brown, Thad. Cubase SX for Macintosh and Windows [Text] : visual quickstart guide / T. Brown. - Berkeley, CA : Peachpit press, 2004. - 413 p.
27. Chernoiivanenko A. Musical and instrumental foundations of modern composition techniques. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 2. С. 444-448.
28. Giga, S., & Oparyk, L. (2023). Aspects of style attribution arrangement of cover version of pop-vocal composition. Amazonia Investiga, 12(68), 258–268.
29. Guérin, Robert. Cubase SX power! [Text] / R. Guérin. - Boston : Musik & Lipman, 2002. - XVI, 462 p.
30. Holtzman, Steven R.. Digital mantras [Text] : The languages of abstract and virtual worlds / S. R. Holtzman. - Cambridge, Massachusetts ; London : The MIT press, 1996. - X, 320 p.: fig., pl. - Бібліогр.: p.311-315.
31. MacQueen, Colin. Pro Tools 7 power! [Text] : the comprehensive guide / Colin MacQueen, Steve Albanese. - Boston, MA : Thomson Course Technology PTR, 2006. - XXXIII, 601 p.
32. Thomas, Steve. Pro Tools 7. CS i LE [Electronic resource] / Steve Thomas and Colin MacQueen. - [Boston, MA] : Thomson Course Technology PTR, 2006. - 1 ел. опт. диск (CD ROM).

Допоміжна:

1. Бондаренко А. І., В. Шульгіна. Музична інформатика: навч. посіб. К.:НАКККІМ, 2011. 190 с.
2. Варнавська, Лариса Іванівна. Формування готовності майбутніх учителів музики до аранжування музичних творів засобами комп'ютерних технологій [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Варнавська Лариса Іванівна ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси, 2010. - 20 с.
3. Гайденок, Ігор Анатолійович. Роль музичних комп'ютерних технологій у сучасній композиторській практиці [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Гайденок Ігор Анатолійович ; Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Х., 2005. - 19 с.
4. Кендау Д., Доєрті Д., Йост Д., Куні П. Intel® Навчання для майбутнього. – К.:Нора-прінт, 2005.
5. Проїдаков Е. М. і Теплицький Л. А. Англо-український тлумачний словник обчислювальної техніки, Інтернету і програмування. – Київ, 2007.– 824 с.
6. Стецюк І. Історія електронних синтезаторів//журнал Музика №4; – К.: 2006. – 22-25 с.
7. Фадєєва, Катерина Володимирівна. Сучасні комп'ютерні технології у дослідженні музичної культури [Текст] : автореф. дис... д-ра мистецтвознав.: 17.00.03 / Фадєєва Катерина Володимирівна ; Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. - К., 2009. - 36 с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.musicnotes.com/>
2. <http://anastasia-arkh.livejournal.com/2595.html>
3. <http://www.mari.kiev.ua/05.htm>

4. <http://www.franko.lviv.ua/mediaeco/zurnal/indexukr.htm>
5. <http://intkonf.org/stolyarchuk-li-vikoristannya-kompyuternih-tehnologiy-na-urokah-muziki/>
6. <http://www.artandscienceofsound.com/>
7. <http://www.yamahamusicsoft.com/en/category/Digital+Books/product/1168059?currency=USD>
8. <http://www.jososoftware.dk/yamaha/software.htm>
9. <http://debbiecavalier.berkleemusicblogs.com/>
10. <http://www.futureofmusicbook.com/2009/10/google-to-release-music-search-service/>
11. <http://vultrix.com/post/841779538/guitar-hero-drums-as-a-real-drum-kit>

Політика освітнього компоненту

Політика курсу «Комп'ютерне аранжування» визначається системою вимог з дотримання академічної доброчесності. Обов'язковим є відвідування усіх занять. За об'єктивних причин (хвороба) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням).

В процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- категорії музично-інформаційних технологій і програм;
- термінологію музично-інформаційних технологій;
- можливості аналогової та цифрової обробки музичних треків;
- основи та особливості створення комп'ютерного аранжування.
- На підставі вивченого матеріалу здобувачі вищої освіти повинні

вміти:

- самостійно досліджувати і вивчати технології музичних програм та аудіо інструментарію;
- керувати процесом зведення аудіо матеріалу за допомогою звукового обладнання, музичних редакторів і секвенсорів;
- проводити зведення і премастеринг записів;
- створювати комп'ютерні аранжування.

Політика щодо контролю навчальних досягнень.

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна, практична робота здобувача вищої освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача вищої освіти;
- модульна контрольна робота.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи студентів протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (семестровий) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Атестаційний комплексний іспит освітньої програми «Звукорежисура» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх

об'єднань, відповідно до Положення про кваліфікаційну роботу здобувача освіти освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура».

Політика оцінювання

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу освітнього компоненту в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною шкалою*, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Організація проведення та оцінювання Кваліфікаційної (дипломної) роботи бакалавра та Атестаційного екзамену здійснюється відповідно до положення про Положення про кваліфікаційну роботу студента спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура» Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з освітнього компоненту

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Експрес-опитування	4	20	2	10	4	20
Фронтальне опитування	2	10	2	10	2	10
Презентації виконаних результатів та досліджень	2	10	2	10	2	10
Есе	2	10				
Практичне завдання	2	10	4	20	4	20
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20
Диференційований залік	1	20			1	20
Екзамен			1	30		
	17	100	15	100	17	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської

кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування. Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet (in Google Classroom - Google Workspace, managed by koukim.com). Запізнення на фахові заняття є не припустимими.